

VODIČ ZA POSLODAVCE

Zanimanja

- pomoćni autolimar
 - pomoćni limar
- pomoćni instalater grijanja i klimatizacije
 - pomoćni vodoinstalater
- pomoćni autolakirer
- pomoćni soboslikar i ličilac
- pomoćni cvjećar
 - pomoćni vrtlar
- pomoćni kuhar i slastičar
 - pomoćni konobar
- kuhar-prilagođeni program

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CZOO

VODIČ ZA POSLODAVCE

SADRŽAJ:

1. Pozdrav i zahvala ravnateljice
2. Uključivanje učenika na praksu
3. Osobitosti funkcioniranja učenika koji se obrazuju za pomoćna zanimanja
4. Sigurnost učenika i djelatnika na stručnoj praksi
5. Prilagodbe i vrednovanje
6. Preporuke poslodavcima i obrtnicima prema sektorima/zanimanjima
7. Praćenje učenika na stručnoj praksi - uloga i suradnja s poslodavcima
8. Iskustva obrtnika
9. Kontakt podatci škole

U izradi Vodiča za poslodavce sudjelovali su:

mr.sc Đana Baftiri, prof.
Petar Beneti, dipl. ing.
Tamara Berić Blažić, prof.
Tea Martinić, dipl. def.
Petra Međimorec Grgurić, prof.
Martina Mijatović, dipl. ing.
Senka Poljak, dipl. def.
Marija Tomašević, ing.
Danijela Vidović, dipl. ing.

1. POZDRAV I ZAHVALA RAVNATELJICE

Poštovani!

Zahvaljujemo vam na ukazanom povjerenju i naporima koje iskazujete u praktičnom osposobljavanju naših učenika. Dopustite da u ime djelatnika škole i svoje osobno izrazim zadovoljstvo postignutim rezultatima kao i zajedničkim nastojanjima da učenike osposobimo za rad u budućem zanimanju. U tome sigurno ne bismo uspjeli bez Vašeg angažmana i uvažavanja potreba naših učenika.

Kako bismo unaprijedili daljnju suradnju, odlučili smo izraditi vodič za pružanje cjelovitih informacija i lakše snalaženje pri uključivanju učenika na stručnu praksu. Vodič je namijenjen obrtnicima, poslodavcima, mentorima na različitim radnim mjestima, ravnateljima i drugima.

Nadamo se da će Vam informacije u sklopu ovog vodiča pomoći u daljnjem radu. Ujedno Vas pozivamo da nam se obratite u slučaju dodatnih pitanja ili prijedloga na koje ćemo rado odgovoriti.

Svjesni svih izazova koji su pred nama u zajedničkom zadatku da učenike uspješno osposobimo u odabranim zanimanjima, radujemo se daljnjoj suradnji.

Koristimo priliku zaželjeti Vam puno uspjeha u daljnjem radu.

Srdačan pozdrav,

Ravnateljica:
mr.sc. Đana Baftiri, prof.

2. UKLJUČIVANJE UČENIKA NA STRUČNU PRAKSU

Prije uključivanja učenika na stručnu praksu molimo Vas da obratite pozornost na sljedeće korake:

1. prije sklapanja ugovora o obavljanju stručne prakse potrebno je dostaviti u školu sljedeće podatke: (naziv obrta ili poduzeća, OIB, adresa, broj telefona i elektronička adresa, ime vlasnika ili ovlaštene osobe za zastupanje itd.)
2. prije potpisivanja ugovora, škola mora zatražiti podatke o prethodnoj osuđivanosti osoba sukladno dobivenim smjernicama iz Ministarstva znanosti i obrazovanja (potreban je poimenični pristanak izvoditelja prakse, kako bi škola zatražila provjeru u Vaše ime)
3. ugovor potpisuju poslodavac ili obrtnik i roditelj, a ravnateljica ovjerava točnost podataka
4. uz ugovor o uključivanju učenika na stručnu praksu škola dostavlja potvrdu o položenom testu zaštite na radu (uvjet za uključivanje na stručnu praksu)
5. svi učenici trebaju biti osigurani od posljedica nesretnog slučaja, a škola dostavlja potvrdu o navedenom prilikom potpisivanja ugovora
6. učenici koji se školuju u zanimanjima kuhar, pomoćni kuhar i pomoćni konobar trebaju posjedovati važeću sanitarnu iskaznicu, koja je uvjet za uključivanje na stručnu praksu
7. učenici na praksu dolaze u propisanoj radnoj odjeći i obući uz primjenu važećih epidemioloških mjera
8. ukoliko učenik kreće na stručnu praksu prije nego je potpisan ugovor, učenik će dobiti uputnicu za stručnu praksu koja vrijedi do sklapanja ugovora

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

1. osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje utvrđenih ishoda učenja,
 2. osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja stručne prakse
 3. polazniku redovito isplaćivati ugovorenu mjesečnu nagradu, ((Iznos minimalne naknade definiran je člankom 5. Ugovora o naukovanju iz Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju („Narodne novine“, broj 63/14))
 4. voditi dokumentaciju o pohađanju stručne prakse
 5. omogućiti zaduženom nastavniku škole da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvođenja stručne prakse
 6. osigurati mentora polazniku tijekom pohađanja stručne prakse
- Poslodavac se obvezuje da će za ugovoreni dio stručne prakse, za ispit provjere znanja i vještina, izradu završnoga rada i druge ispite, ako se održavaju u njegovim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi stručna praksa i/ili vježbe ili kod kojih se polažu ispiti provjere znanja i vještina, izrada završnoga rada i drugi ispiti.

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi stručna praksa i/ili vježbe ili kod kojih se polažu ispiti provjere znanja i vještina, izrada završnoga rada i drugi ispiti.

Obveze učenika na stručnoj praksi kod poslodavca su:

1. redovito pohađati stručnu praksu i javljati razloge izostajanja s iste
2. ispričavati izostanke sa stručne prakse liječničkom ispričnicom u roku od 2 dana od dana prestanka bolesti ili drugog opravdanog razloga
3. postupanje sukladno uputama poslodavca i škole prilikom obavljanja stručne prakse
4. postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
5. čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca
5. obavljati pregled za sanitarnu iskaznicu i redovito ju produljivati

Raskid ugovora o provedbi stručne prakse

Ugovor o provedbi stručne prakse se može raskinuti (u skladu s čl.32. Zakona o strukovnom obrazovanju):

1. sporazumno
2. na zahtjev polaznika
3. na zahtjev poslodavca
4. na zahtjev ustanove

3. OSOBITOSTI FUNKCIONIRANJA UČENIKA KOJI SE OBRAZUJU ZA POMOĆNA ZANIMANJA

Učenici koji se obrazuju za pomoćna zanimanja u našoj školi su učenici koji većinom imaju intelektualne teškoće lakog stupnja.

Što to zapravo znači? Njihovo mišljenje se razlikuje od mišljenja njihovih vršnjaka koji se obrazuju za punu kvalifikaciju istog zanimanja. Odstupanja se mogu uočiti pri:

- analiziranju
- povezivanju
- generaliziranju
- zaključivanju
- samostalnom rješavanju problema
- planiranju i pamćenju

Upravo zato se i obrazuju za pomoćne radnike, a ne za punu kvalifikaciju koja nosi puno više odgovornosti i planiranja. U pravilu otežano uče i potrebne su im određene prilagodbe kako bi im se pomoglo. Također je više puta potrebno iste upute ponoviti, na isti način kako bi ih lakše upamtili.

- Kod većeg broja učenika postoje teškoće u čitanju i pisanju, što se odražava na njihovo ispunjavanje zadataka koji su s time povezani. Iz tog razloga ne vode samostalno mapu stručne prakse, već uz pomoć svojih nastavnika struke i strukovnih učitelja.

- Njihova mogućnost snalaženja u novim situacijama i primjene stečenih znanja u novim situacijama je smanjena. Kada se promijene uvjeti u kojima se neki radni zadatak izvodio, potrebno im je ponovno pojašniti što se od njih očekuje i na koji način trebaju nešto odraditi.
- Kod nekih učenika uočeno je da se teže usredotočuju na ono što rade te im je dodatno potrebno usmjeravati pažnju. Otežano im je istovremeno raditi i slušati, stoga je važno paziti da smo sigurni da nas slušaju kad im nešto govorimo.
- Neki učenici imaju veću potrebu za kretanjem i za češćim kraćim stankama u radu.

Kod naših učenika češće se mogu zamijetiti:

- skromnija komunikacija
- nedovoljna razvijenost socijalnih vještina
- otežano funkcioniranje u široj socijalnoj zajednici
- odstupanja na području brige o sebi, zdravlju i sigurnosti.

Moguće je kako će dio učenika imati u prvo vrijeme problema s pronalaženjem mjesta stručne prakse i samim dolaskom javnim prijevozom te će mu tu biti potrebna dodatna podrška. Dio učenika dolazi u potpunosti samostalno od prvog dana a dio će voziti roditelji. Također, kod dijela učenika se zamjećuje slabija orijentacija u vremenu, pa su nesigurni u određivanju točnog vremena kada treba nešto obaviti. Tu su onda potrebne i primjerene prilagodbe i podsjećanja.

Uočena su povremena odstupanja u uobičajenom funkcioniranju pojedinih učenika te se razlikuju tzv. dobri i loši dani... U danima kad se zamijeti kako učenik slabije funkcionira, potrebno je prilagoditi i pojednostaviti zadatke i očekivanja za taj dan.

Nažalost, dio naših učenika dolazi iz nepoticajnih obitelji te će im svaka odrasla osoba svojim pozitivnim primjerom mnogo više značiti, a osobito njihovi radni instruktori i poslodavci.

- Niskog su samopoštovanja u većini slučajeva te će im svaka riječ i prihvatanje puno značiti.
- Emotivno se vrlo često puno više vežu za svoje nastavnike, strukovne učitelje i radne instruktore, privrženiji su i poslušniji od prosjeka svojih vršnjaka iz redovitih programa.
- Brojni su lijepi primjeri iz prakse za to. Jedan dio učenika ima problem sa samoprocjenom. Ponekad misle da ništa ne mogu, što nije istina, dok neki misle da mogu više no što zaista mogu. Stoga je iznimno važna točna procjena okoline i podrška.

Uz strpljenje, dosljednost i razumijevanje okoline, sposobni u velikoj većini stasati u zahvalne mlade osobe koje će kompetentno ispunjavati sve pomoćne radne operacije i zadatke svoje struke uz nadzor kvalificirane osobe. Pretjerana i nerealna očekivanja kod njih mogu izazvati izbjegavanje, frustraciju i odustajanje. Iz dugogodišnjeg iskustva možemo ustvrditi kako mogu postati vrlo korisni i odgovorni pomoćni radnici u svojoj struci.

4. SIGURNOST UČENIKA I DJELATNIKA NA STRUČNOJ PRAKSI

Obveze obrtnika ili pravne osobe koja sklapa Ugovor o naukovanju su i osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja naukovanja.

Mjere sigurnosti počinju

I. ORGANIZACIJOM STRUČNE PRAKSE

- **dobro organiziran, odmoran i zadovoljan naučnik biti će više koncentriran na posao** koji radi. Iz istog razloga sigurnosti važno je napomenuti da učenik ne može istoga dana biti na nastavi u školi i na naukovanju.

II. UPOZNATI UČENIKA S OBVEZAMA NA STRUČNOJ PRAKSI

- **postaviti pravila, obveze, odgovornosti i posljedice** nepridržavanja istih.

III. DA VAŠA RADIONICA, PLASTENIK/STAKLENIK, UGOSTITELJSKI OBJEKT bude mjesto sigurnosti za vašeg naučnika i sve one koji s njim rade te za vašu imovinu.

- **pobuditi interes, ohrabriti ga, umanjiti njegovu zbunjenost, strah, pokazati mu radno mjesto, alate i pribor s kojima će raditi**, jasno izraziti očekivanja, uloge na poslu

IV. KOJE PROVODITE VI KAO STRUČNJAK I VODITELJ UČENIKA U NAUKOVANJU svjesni najčešćih pogrešaka koje oni rade a dovode do ugrožavanja zdravlja, života i sigurnosti i djelatnika i imovine.

- **kroz konkretne primjere proći takve situacije**; objasniti zašto naučnik može raditi samo uz položenu zaštitu na radu i propisanu radnu odjeću i obuću ; gdje ostavlja svoju civilnu odjeću, gdje se presvlači, osnove higijene. Postaviti granice koje učenik ne smije prijeći u odnosu na Vas, djelatnike i mjesto rada.
- **ulaskom u radni proces upoznati ga s prostorom, opremom, zaštitom na radu** koja se odnosi na pomoćne poslove koje će on /ona raditi, a imenovani su u programu stručne prakse.
- **učenik naše škole teže razumije izvore opasnosti, mjere zaštite i posljedice koje nastaju nepridržavanjem rada na siguran način**

PRIMJERI:

- **izvor opasnosti** lako zapaljiva sredstva - pokazati skladište, objasniti što se tu čuva i zašto, imenovati
- **mjere zaštite** - kako se treba ponašati u dodiru s tim sredstvima, pokazati zaštitna sredstva; rukavice, masku i praktičnu primjenu (učenik osobno)
- **naglasiti posljedice nepridržavanja rada na siguran način** - požar, ozljede, invalidnost, smrt
- **praktična situacija** - na primjer ulje koje je ostavljeno bez nadzora i u pržilici se pojavio plamen
 - Kako su djelatnici reagirali?
 - Što bi naučnik napravio u toj situaciji?

- Je li bilo ozlijeđenih?
- Je li bila velika materijalna šteta?
- Tko je bio odgovoran i kakve su bile posljedice te nepažnje ?

O radu na siguran način učenici uče u školi **ALI....**

- sasvim je drugačije da to prođu s vama u određenoj situaciji vezano uz radnu operaciju koju rade upravo na tom mjestu
- obzirom na opseg posla i brzinu rada te individualne sposobnosti naučnika samo Vi možete odrediti tempo njegovog rada a da bude u skladu sa radom na siguran način.
- bolje je u početku ići malo sporijim tempom kako bi bazu dobro usvojili, a onda postepeno nadograđivati radne vještine
- kad učenik jednom automatizira radnu operaciju neće biti potrebe vraćanja na staro, osim u iznimnim slučajevima
- uz usvojene radne operacije će vezati i rad na siguran način, jer je pamćenje sad i motoričko, odnosno u cijelom njegovom tijelu a ne samo u umu.

I na kraju ono što vrijedi u svakodnevnom obiteljskom životu, vrijedi i na stručnoj praksi:
“Nemojte zaboraviti: **svom ste naučniku veliki uzor i vlastitim primjerom potičete osobine koje želite da vaš naučnik razvija i usvoji.**”

5. PRILAGODBE I VREDNOVANJE

Učenicima koji se obrazuju za pomoćna zanimanja potrebne su određene prilagodbe sa strane poslodavca/radnog instruktora/ostalih zaposlenika. Naravno, odabir prilagodbi ovisit će o osobitostima funkcioniranja pojedinog učenika. Pri odabiru odgovarajućih prilagodbi preporučamo dogovor s pratiteljem učenika (zaposlenikom naše škole).

- Neke od mogućih prilagodbi na stručnoj praksi učenika su:
- privući pažnju učenika pri zadavanju uputa
- smanjiti mogućnost odvlačenja pažnje
- upute zadavati jednu po jednu
- provjeravati je li učenik razumio upute te dati dodatna objašnjenja
- koristiti metodu demonstracije (pokazati na konkretnom primjeru što se od učenika traži)
- tražiti od učenika da ponovi upute kako bi bili sigurni da je razumio upute
- reći učeniku što se od njega očekuje
- češće ponoviti uputa prilikom obavljanja radnog zadatka
- omogućiti produljeno vrijeme rada za obavljanje radnih zadataka
- zadavati manji broj zadataka i to jedan po jedan
- kombiniranje lakši – teži – lakši zadatak
- smireno i postupno ispravljati pogreške
- postupno uvoditi složenije zadatke

- češće nadzirati, usmjeravati i poticati
- omogućavati odmor tijekom rada (češće pauze)
- upoznati učenika s planom – redoslijedom i trajanjem pojedinih aktivnosti tijekom dana
- zadatke raščlaniti na manje dijelove i pojasniti sve korake potrebne za izvršenje zadatka
- predvidjeti više vremena za razgovor i uvođenje novih pojmova
- pomoći učeniku potpitanjima
- najaviti učeniku izmjenu aktivnosti (izbjegavati nagle i nenajavljene izmjene aktivnosti)
- obavijestiti učenika o očekivanjima pri sljedećoj aktivnosti
- izbjegavati suviše jednolične aktivnosti
- ne koristiti riječi apstraktnog značenja, koristiti jednostavne, svakodnevne riječi
- tolerirati sporiji tempo rada
- postupno jačati samostalnost i aktivnost učenika
- pohvaliti trud i poželjno ponašanje
- pružiti emocionalnu podršku učeniku
- stvoriti uvjete u kojima učenik osjeća pripadnost i privrženost svom radnom mjestu
- međusobna pomoć i suradnja

KRITERIJI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA RADA UČENIKA:

Vrednovanje i ocjenjivanje rada učenika provodit će se kontinuirano praćenjem izvođenja radnih zadataka po elementima ocjenjivanja navedenim u mapu stručne prakse za učenike.

Radni zadaci i operacije se ocjenjuju pojedinačno i upisuju se u mapu stručne prakse pri obilasku pratitelja učenika svaki drugi mjesec (po tri radne operacije koje učenik najčešće izvodi). Pri svakom obilasku pratitelja potrebno je opisati učenikovo funkcioniranje na stručnoj praksi, što će pratitelj učenika zabilježiti u mapu stručne prakse. Preporučamo redovito bilježiti učenikovo prisustvo na stručnoj praksi.

Zaključna ocjena na kraju školske godine proizlazi iz pojedinačnih ocjena za izvedbu radnih operacija. Uz to se uzima u obzir i redovitost pohađanja stručne prakse, aktivnost učenika koju je iskazao tijekom godine, odnos prema radu i iskazani interes, poznavanje i uporaba alata i materijala struke, poznavanje i razumijevanje slijeda radnih operacija, kvaliteta i točnost izradbe, primjena mjera za rad na siguran način, samostalnost u radu, snalaženje u radnoj sredini te urednost na radnom mjestu.

Prilikom vrednovanja i ocjenjivanja učenikovih postignuća **potrebno je imati na umu** kako se učenici obrazuju za pomoćna zanimanja i pri tome imati realna očekivanja od njih. ... Također, ne treba niti podcjenjivati mogućnosti učenika i sažalijevati ih te im iz tog razloga davati nerealno visoke ocjene, jer im time šaljemo pogrešnu povratnu informaciju.

6. PREPORUKE POSLODAVCIMA I OBRTNICIMA PREMA SEKTORIMA/ZANIMANJIMA

Obrazovni sektor: Strojarsstvo, brodogradnja i metalurgija

Zanimanja:

- pomoćni autolimar
- pomoćni limar
- pomoćni instalater grijanja i klimatizacije
- pomoćni vodoinstalater

Radni instruktor će na početku učenika koji se obrazuje za **pomoćnog autolimara** upoznati s radionicom te učeniku dati jasna pravila ponašanja koja odgovaraju radu na siguran način.

Učenike će na mjesto stručne prakse dopratiti pratitelj zadužen za učenika te će ga učiti kako samostalno doći javnim prijevozom na mjesto stručne prakse te kako se istim vratiti kući ili u dom.

Učenika je potrebno uputiti u osnove poslovnog bontona kako bi se izbjegle neugodne situacije proizašle u neprikladnom obraćanju vlasnicima vozila te neposlovno ponašanje prema imovini vlasnika vozila koja se nalazi u vozilu.

Kod učenika koji se obrazuju za **pomoćnog instalatera grijanja i klimatizacije te pomoćnog vodoinstalatara** pri svakom mijenjanju mjesta izvođenja rada potrebno je učenika upoznati s prostorom u kojem će raditi te ponoviti pravila ponašanja na gradilištu/prostoru u kojem se izvodi rad. Kako se pojedini učenici teže snalaze pri pronalasku pojedine adrese mjesta izvođenja rada, molimo za razumijevanje da im se izađe u susret po tom pitanju. Primjerice, korisno je dogovoriti mjesto na koje će učenik ujutro doći, koje mu je poznato i do kojeg može doći javnim prijevozom.

Također, uputno je provjeriti zna li učenik s nove lokacije ići kući odnosno u dom gdje je smješten tijekom školovanja.

Učenika je potrebno uputiti u osnove poslovnog bontona kako bi se izbjegle neugodne situacije proizašle u neprikladnom obraćanju vlasniku prostora u kojem se radi te neprikladnom ponašanju u istom prostoru.

Kod učenika koji se obrazuju za **pomoćnog limara** pri svakom mijenjanju mjesta izvođenja rada potrebno je učenika upoznati s prostorom u kojem će raditi te ponoviti pravila ponašanja na gradilištu/prostoru u kojem se izvodi rad.

Molimo za razumijevanje kako se pojedini učenici teže snalaze pri pronalasku pojedine adrese mjesta izvođenja rada te da im se izađe u susret po tom pitanju. Primjerice, korisno je dogovoriti mjesto na koje će učenik ujutro doći, koje mu je poznato i do kojeg može doći javnim prijevozom. Također, uputno je provjeriti zna li učenik s nove lokacije ići kući odnosno u dom gdje je smješten tijekom školovanja.

Učenika je potrebno uputiti u osnove poslovnog bontona kako bi se izbjegle neugodne situacije proizašle u neprikladnom obraćanju vlasniku prostora u kojem se radi.

Obrazovni sektor: Osobne, usluge zaštite i druge usluge

Zanimanja:

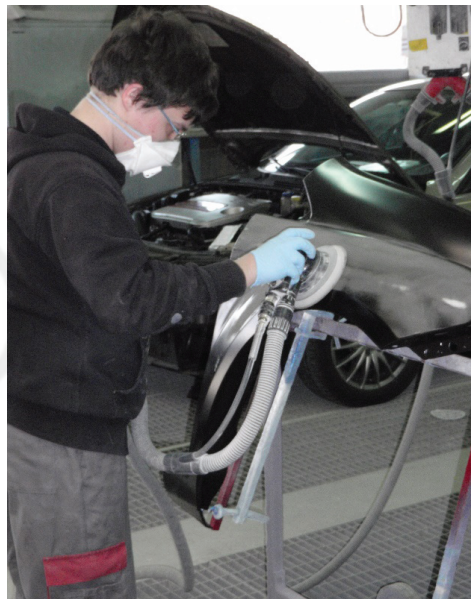
- pomoćni autolakirer
- pomoćni soboslikar i ličilac

Radno okruženje

Učenici koji se tek uključuju na stručnu praksu trebaju određeno vrijeme kako bi se mogli snalaziti u novoj sredini.

Radni instruktor će na početku učenika koji se obrazuje za **pomoćnog autolakirera** upoznati s radionicom te učeniku dati jasna pravila ponašanja koja odgovaraju radu na siguran način. Učenike će na mjesto stručne prakse dopratiti pratitelj zadužen za učenika te će ga učiti kako samostalno doći javnim prijevozom na mjesto stručne prakse.

Obzirom da učenici ulaze tijekom rada u tuđa osobna vozila, potrebno ih je podsjetiti kako je neprilično dirati tuđe osobne predmete te da sve što vide u vozilu ostave na mjestu gdje su i bili. Ponekad se u vozilima mogu naći i novac ili neki vredniji predmeti na što ih treba upozoriti i objasniti im pravila poslovnog bontona u zanimanju.

Kod učenika koji se obrazuju za **pomoćnog soboslikara i ličilaca** pri svakom mijenjanju mjesta izvođenja rada potrebno je učenika upoznati s prostorom u kojem će raditi te ponoviti pravila ponašanja na gradilištu/prostoru u kojem se izvodi rad. Molimo za razumijevanje kako se pojedini učenici teže snalaze pri pronalasku pojedine adrese mjesta izvođenja rada te da im se izađe u susret po tom pitanju. Primjerice, korisno je dogovoriti mjesto na koje će učenik

ujutro doći, koje mu je poznato i do kojeg može doći javnim prijevozom. Također, uputno je provjeriti zna li učenik s nove lokacije ići kući odnosno u dom gdje je smješten tijekom školovanja.

S obzirom da učenici ulaze u privatne prostore, potrebno je naglasiti kako je posebno važno poštovati tuđu imovinu te prostor nakon rada ostaviti urednim i čistim.

Obrazovni sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Zanimanja:

- pomoćni cvjećar
- pomoćni vrtlar

Radno okruženje

Učenici koji se tek uključuju na stručnu praksu trebaju određeno vrijeme kako bi se naučili snalaziti u novoj sredini.

Radni instruktor će na početku učenika koji se obrazuje za **pomoćnog cvjećara** upoznati s proizvodnim prostorima ili prostorom cvjećarnice kao i sa drugim zaposlenicima. Učeniku će dati jasna pravila ponašanja koja odgovaraju radu na siguran način kao i ostala pravila ponašanja vezana uz higijenu, komunikaciju sa zaposlenicima i kupcima i rad s novcem. Učenike će na mjesto stručne prakse dopratiti pratitelj zadužen za učenika te će ga učiti kako samostalno doći javnim prijevozom na mjesto stručne prakse.

Kod učenika koji se obrazuju za **pomoćnog vrtlara**, radni instruktor će upoznati učenika s proizvodnim prostorima i sa drugim zaposlenicima. Posebno će upozoriti na opasnosti i pravila ponašanja pri upotrebi mehanizacije ili u prostoru gdje se čuvaju kemijska zaštitna sredstva, kako bi se rad izvodio na siguran način. Pri eventualnom mijenjanju mjesta izvođenja rada potrebno je učenika upoznati s prostorom u kojem će raditi te ponoviti pravila ponašanja na prostoru u kojem se izvodi rad.

Kako se pojedini učenici teže snalaze pri pronalasku pojedine adrese mjesta izvođenja rada molimo za razumijevanje te da im se izađe u susret po tom pitanju. Primjerice, korisno je dogovoriti mjesto na koje će učenik ujutro doći, koje mu je poznato i do kojeg može doći javnim prijevozom. Također, uputno je provjeriti zna li učenik s nove lokacije ići kući odnosno u dom gdje je smješten tijekom školovanja.

U slučaju da radni instruktor vozi učenika na mjesto izvođenja rada, roditelji trebaju potpisati suglasnost za takav oblik prijevoza, a poslodavac će je sačuvati.

Poslovni bonton

Učenik je dužan primjenjivati higijenske navike na radnom mjestu, a radni instruktor će ga upozoriti na nepravilnosti i upućivati ga na moguće usvajanje novih higijenskih navika.

Učenika treba poticati na kulturnu komunikaciju u radnom okruženju, kao i na postavljanje pitanja u slučaju bilo kakvih nejasnoća. Posebno je važno obratiti učeniku pozornost na kulturnu komunikaciju s kupcima i poslovnim suradnicima.

Radni instruktor će upozoriti učenika na čuvanje imovine na radnom mjestu kao i na razumno trošenje materijala. U slučaju uništavanja imovine ili kvarova, učenik će se bez straha obratiti radnom instruktoru.

Otuđivanje imovine ili novca kažnjava se gubitkom mjesta stručne prakse.

Za uzorno ponašanje i marljivost, učenik će biti nagrađen od strane poslodavca.

Obrazovni sektor: Turizam i ugostiteljstvo

Zanimanja:

- pomoćni kuhar i slastičar
- pomoćni konobar

Radno okruženje

Na početku obavljanja stručne prakse potreban je dodatan napor poslodavca prilikom upoznavanja nove sredine i osoblja s kojim će naši učenici dijeliti radni prostor. Pomoćni kuhari i konobari obavljaju različite pomoćne poslove u kuhinjama i restoranima različitih objekata i zbog specifičnosti naših učenika poželjno je ozračje tolerancije, nadzora i kontinuiranog poticaja jer se u takvim situacijama učenici dobro osjećaju kao dio radnog kolektiva, što ih veseli.

Obim poslova pomoćnih kuhara je nešto veći te je potrebno postupno upoznavanje s procesima počevši od prijema namirnica do izdavanja jela. Osobito je to važno za učenike koji nastavljaju daljnje obrazovanje, specijalizacije i usavršavanja, jer ih to dodatno ohrabruje.

Kod pomoćnih konobara naglasak je na razvoju vještina kod komunikacije i ophodnje s gostima.

Posao pomoćnog kuhara zahtijeva izdržljivost, snagu i tjelesnu spremnost za rad u više položaja. Isto tako potrebno je pravovremeno učenike obavijestiti o promjeni radnog vremena.

Bonton

Bonton i pravila bontona se uglavnom odnose na pomoćne konobare jer su u povremenom kontaktu s gostima i trebaju ostaviti dobar dojam. U skladu s time treba ih tijekom obavljanja stručne prakse upoznavati na osnovna pravila ponašanja, formalnu i neformalnu komunikaciju, pokrete, geste, govor tijela, izraz lica i sl. Isto tako potrebno je kontinuirano upozoravati na vanjski izgled i provedbu higijenskih mjera.

7. PRAĆENJE UČENIKA NA STRUČNOJ PRAKSI - ULOGA I SURADNJA S POSLODAVCIMA

Pratitelj učenika na stručnoj praksi

Svakom učeniku je iz redova nastavnika ili stručnih učitelja škole dodijeljena osoba koja prati njihov napredak na praksi. Pratitelj najmanje jednom mjesečno dolazi na radno mjesto i obilazi učenika na praksi, a prema potrebi i češće. Također prema potrebi kontaktira poslodavce telefonski ili putem elektroničke pošte. Pozivamo Vas da se u slučaju potrebe obratite pratitelju učenika putem dogovorenih kontakata.

Napredak učenika pratitelj bilježi u **Mapu stručne prakse**, koja sadrži:

- osobne podatke učenika
- podatke o radnom mjestu na kojem učenik obavlja praksu
- podatke o položenoj zaštiti na radu
- popis prilagodbi za učenika
- podatke o preuzetom izvedbenom programu zanimanja uz potpis mentora ili stručnog učitelja te žiga poslodavca, obrtnika ili škole
- obrazac evidencije prisutnosti učenika na stručnoj praksi
- obrazac za evidenciju učenikovih postignuća na stručnoj praksi kod poslodavca ili u školi
- obrazac za upis zapažanja o učeniku

PRAĆENJE UČENIKA NA STRUČNOJ PRAKSI – SLUŽBA PRAĆENJA TIJEKA SOCIJALIZACIJE I ZAPOSŁJAVANJA OSPOSOBLJENIH UČENIKA

Nakon završetka trogodišnjeg obrazovanja u našoj školi, dio naših učenika kreće na otvoreno tržište rada. Naša škola ima Službu koja ih prati i pomaže im pri tom uključivanju. Zbog kontinuiranog praćenja učenika na stručnoj praksi tijekom trogodišnjeg školovanja Služba posjeduje niz podataka o radnim sposobnostima i vještinama svakog pojedinog učenika, kao i područjima koje bi i dalje trebalo razvijati i na koja treba obratiti dodatnu pozornost.

Poslodavcima su ovi podaci vrlo korisni jer se mnoge teškoće koje se pojave na radnom mjestu mogu uspješno i brzo riješiti kada se zna koje su osobitosti svakog učenika – mladog zaposlenika. Služba poziva poslodavce na suradnju i vrlo rado će pomoći poslodavcima da u svoju, ali i korist zaposlenika, riješe teškoće na koje će naići, pogotovo u početku rada i prilagodbe zaposlenika na radno mjesto, na ljude, na prostor. Poslodavci nam se uvijek mogu javiti kako bismo pokušali sve da prilagodba na radno mjesto naših bivših učenika – mladih zaposlenika, prođe što brže i uspješnije, na obostrano zadovoljstvo .

„ Ja sam gđin. Damir Posenjak, direktor poduzeća D.N.T. Stiro-Grupa. Mi smo zaposlili jednog učenika i tada se povezali sa Srednjom školom-Centar za odgoj i obrazovanje. Smatramo da ta djeca trebaju dobiti priliku, veću priliku nego do sada. Teško mi je i govoriti o tome koliko mi je drago što je Kruno s nama.“

„ Ja sam Kruno Bajza. Delam tu sa stiroporom. Svi se moraju truditi i tražiti posao i ako se budu bolje pokazali na poslu onda bu ih gazda i primio.“

8. ISKUSTVA OBRTNIKA

INTERVJU S RADNIM INSTRUKTOROM

Gospodin Nikola Ričković (KVIL-Završni građevinski radovi) govori o iskustvima s učenicima i suradnji s našom školom:

- Koliko godina surađujete s našom školom?

S vašom školom surađujemo neprekidno od 1979. godine od kada je moj otac Josip Ričković otvorio obrt. Ja sam zaposlen u obrtu od 1994. godine. Majstorske ispite položio sam 2001. godine te od tada preuzimam kompletnu brigu o naučnicima. 2015. godine moj otac odlazi u mirovinu te ja preuzimam kompletno poslovanje obrta.

- Jeste li zadovoljni suradnjom?

Dosadašnjom suradnjom smo izuzetno zadovoljni. Komunikacija sa školom je na nivou te do sada nije bilo nikakvih problema.

- Što učenici rade u Vašoj radionici?

Učenici iz vaše škole pohađaju praksu za zanimanje pomoćni vodoinstalater te u sklopu tog programa odraduju određene zadatke. U prvoj godini naučavanja učenike se upoznaje s materijalima, alatima i fazama izrade određenih radnji. Također im se skreće pozornost na održavanje čistoće radnog mjesta, strojeva i alata. Prilikom odlaska na gradilište upoznaje ih se sa sredstvima zaštite na radu, kulturi ophođenja sa strankama i drugim osobama koje se susreću prilikom izvođenja radova.

UČENIČKI DOM „DORA PEJAČEVIĆ“

“Učenicima pristupamo s osmijehom, veseljem, dosljednošću i upornošću. Rezultate postizemo zajedničkim timskim radom škole i radnih instruktora”.

DOM ZA STARIJE „TREŠNJEVKA“

Netko je jednom rekao: “Niti jedan učitelj nas ne može naučiti ničemu novom, on nas može samo podsjetiti ono što oduvijek znamo.”

MARTINA POŠČIĆ VEZMAROVIĆ, MENTORICA U MIROVINI

Kad sam ja, Martina, upisivala srednju školu, zanimanje Vrtlarski tehničar nije bio moj izbor, ali osrednje ocjene su rekle završnu riječ i pokazale pravac kojim će krenuti moj poslovni, ali i privatni život. Danas sam vrtlarica s 34-godišnjim radnim iskustvom, a vrtlarenje je moja ljubav, strast i egzistencija. Moj privatni i poslovni život se ne razlikuju jer moj život su biljke.

Kada sam išla u srednju školu, na praksu smo odlazili na Agronomski fakultet gdje nam je mentor bio vrtlar, čije savjete i znanja i danas primjenjujem. On je bio vrtlar koji se brižno i s puno osjećaja brinuo za biljke, ali i nas učenike i koji me zarazio ljubavlju za biljke i vrtlarenje.

Kada je moj sin Gabrijel, kao osoba s poteškoćama, krenuo u srednju školu također nije imao slobodan odabir i dodijeljeno mu je zanimanje pomoćnog krojača. Kada su mu stručnjaci na profesionalnoj orijentaciji izrekli sudbinu, dodjeljujući mu ovo zanimanje i on i mi kao roditelji ostali smo jednom riječju preneraženi. Ali s vremenom kako je Gabrijel krenuo u ovu školu, ali i na praksu, sve se počelo kretati na bolje. U školi je ušao u pozitivno okruženje, a na praksi je sreo, isto kao i ja, iskusne i brižne mentorice. Još nije našao radno mjesto, ali je zadovoljan da je krojačka struka postala i njegov životni poziv.

Da Vam se pohvalim, i ja sam odnedavno mentorica. Na praksi imam dvije učenice, Gabrijelu i Nikolinu, i zamislite, ni one nisu svojevrijedno odabrale zanimanje pomoćne cvjećarke. I njima je ovo zanimanje dodijeljeno stjecajem okolnosti iz ovih i onih razloga. Ali bez obzira na sve, sve što ih podučavam upijaju, ali i primjenjuju, pomažu mi i sudjeluju u svim vrtlarskim poslovima u našoj ustanovi. Na Dan žena, da Vam se opet pohvalim, dobila sam od njih prekrasnu crvenu ružu i veeeeeeeeeliku čokoladu. Čokoladu smo zajedno pojele, a ruža je još dugo ukrašavala našu prostoriju. Je li taj znak pažnje značio moj prolaz kao mentorice, prolaz moje vrtlarske struke u njihovim mladim životima? Hoću li ih uspjeti zaraziti ljubavlju prema vrtlarstvu, prema biljkama, živim organizmima bez kojih čovjek ne bi mogao živjeti? Hoću li uspjeti? Nazire li tko odgovor?

S ovim dilemama sve Vas pozdravlja vrtlarica mentorica.

SERVIS MERCEDES – BENZ, EMIL FREY AUTO CENTAR D.O.O.

Naš bivši učenik F.S. obrazovao se u našoj školi za pomoćnog limara. Tijekom godina školovanja pokazao je da može i više te je uključen u nastavak obrazovanja za punu kvalifikaciju u zanimanju autolimar.

I tijekom školovanja kod nas, pa tako i sada učenik pohađa stručnu praksu u Servisu Mercedes – Benz, auto centar: Emil Frey gdje su radni instruktori iznimno zadovoljni njegovim radom, interesom i trudom.

INTERVJU S RADNIM INSTRUKTOROM LOZANČIĆ MARKOM (Emil Frey)

- Koliko dugo učenici naše škole dolaze kod Vas na stručnu praksu?
S vašom školom surađujemo već nekoliko godina. F.S. je moj prvi šegrt iz vaše škole kojemu sam mentor. Iako sam već dugi niz godina bio mentor učenicima iz drugih škola, mogu reći da nema velike razlike između njihovih sposobnosti.
- Jeste li se susreli s nekim teškoćama u radu s našim učenicima?
U ove dvije godine, kako sam mentor, imam samo pozitivna iskustva.

Dobro se razumijemo i surađujemo. F.S. je šegrt koji odraduje sve bez prigovora i sa zanimanjem.

- Koje sposobnosti učenici trebaju steći po završetku stručne prakse?

Trebali bi biti samostalni i odgovorni.

- Imate li kakve preporuke za daljnji rad s učenicima na stručnoj praksi?

Raditi s učenicima na usvajanju radnih navika, poticati ih na važnost redovitog dolaženja na stručnu praksu, motivirati ih i zainteresirati za zanimanje. Ako učenik nije motiviran i zainteresiran za zanimanje, teško da će u budućem zanimanju biti kvalitetan radnik.

TERMOLAKIRNICA AUTO DMD

Učenik I.J.P. koji se obrazovao za pomoćnog autolakirera u našoj školi sve tri godine obrazovanja pohađao je stručnu praksu u autolakirnici – AUTO DMD. Nakon školovanja zaposlio se u istoj autolakirnici u struci na zadovoljstvo svih.

9. KONTAKT PODATCI ŠKOLE

SREDNJA ŠKOLA -CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Zagorska 14, 10 000 Zagreb

Tel.: +385 1 3643 437

Tel.: +385 1 3643 838 ravnateljica

Fax: +385 1 3647 064

Mob: +385 91 3643 210 (pedagog i ravnateljica)

Mob: +385 91 3643 322 (zbornica)

Web: www.ss-czoio.hr

e-mail: info@ss-czoio.hr

FB: SrednjaskolaCentarzaodgojio obrazovanje

LITERATURA:

1. Pravilnik o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama (NN 140/09. i 130/20.) .
2. Vodič za poslodavce za naukovanje - Get involved in EP4A: European Partnerships for Apprenticeships
3. Zakon o strukovnom obrazovanju (NN 30/09., 24/10., 22/13., 25/18.)